

Amsterdam, oktober 2009

Economische crisis vergt meer aandacht voor bedrijfsgezondheidsbeleid

> 'HR-monitor Visie op gezond bedrijf 2009' geeft inzicht in waardering zorgconcepten en toekomstvisie tijdens recessie

De aandacht voor bedrijfsgezondheidsbeleid zal de komende jaren ondanks de economische crisis nog verder toenemen. Preventie, inzetbaarheid, leefstijl en vitaliteit zijn veelgenoemde speerpunten van beleid. Hogere werkdruk en onzekerheid over de toekomst verhogen het risico op psychische klachten. Hier zou HR rekening mee moeten houden. Dit blijkt uit onderzoek verricht door Van Kempen Onderzoek en Advies in opdracht van H&C Health Promotion en Cenzo, Centraal Netwerk Psychologische Zorg.

Slechts een kleine minderheid (7 procent) van de 175 geïnterviewde HR-functionarissen (zakelijke en financiële dienstverlening, ICT en overheden > 200) geeft aan dat de aandacht voor bedrijfsgezondheidsbeleid is afgenomen door de recessie, ook al is bij veel bedrijven het ziekteverzuim gedaald. In de zakelijke dienstverlening meldt 24% van de bedrijven een daling van het verzuim, bij overheden is dat aanzienlijk minder (5%). HR-functionarissen bij grote zakelijke dienstverleners wijzen op de risico's van de situatie: werknemers met klachten melden zich nu niet meer ziek uit vrees voor ontslag. Dat kan zich in de toekomst wreken.

Keuze behandelaar privé-domein?

Veel HR-functionarissen menen dat de keuze van psycholoog en fysiotherapeut tot het privé-domein van de werknemer behoort. Meer dan de helft van de grote bedrijven en overheidsorganisaties (>200 werknemers) werkt niet met vaste providers op dit gebied. De meningen blijken verdeeld over de voor- en nadelen van deze werkwijze. HR-functionarissen zien als belangrijkste sterke punt van vaste providers dat de zorgverlener bekend is met het bedrijf en de specifieke situatie. Door de toegankelijkheid, het vertrouwen en korte lijnen biedt een werkgever laagdrempelige zorg. De zorg verschuift daardoor van curatief naar preventief. De lijnen zijn kort tussen medewerker, leidinggevende en behandelaar. Er kan snel geschakeld worden en er ontstaat zo min mogelijk ruis. Een ander belangrijk sterk punt is dat werkgever en HR meer grip hebben op de behandeling en de output met een vaste zorgprovider die een 'return to work' aanpak volgt. Int Pos, oprichtster en directeur van Cenzo, reageert: "Stress is in toenemende mate een risicofactor. De maatschappij stelt steeds hogere eisen. Een kwart van de medewerkers kampt in zijn leven met psychosociale problemen die zij zonder hulp niet op kunnen lossen. Je kunt je afvragen of de keuze van een provider voor psychologische zorg een privé-kwestie is. Welke psychische klacht heeft geen invloed op je werk? Wil je als HR geen zicht hebben op de visie en werkwijze van behandelaars?"

Vraagtekens

Een deel van de HR-functionarissen plaatst vraagtekens bij deze benadering. Hoever gaat de bemoeienis van HR? Behoort psychologische en fysiotherapeutische zorg wel tot de verantwoordelijkheid van de werkgever? "Levensstijl en privéproblemen zijn een zaak van de werknemer, arbeidsgerelateerde klachten het domein van HR", is een veelgehoorde uitspraak. De vrees bestaat voorts dat aandacht voor problemen leidt tot een toename van klachten. Rogier van Hoorn, mede-oprichter van H&C Health Promotion, reageert: "Wij zien in onze praktijk het tegenovergestelde gebeuren. Ons uitgangspunt is: snel interveniëren zonder te medicaliseren. Veel cliënten blijken aan één of enkele sessies genoeg te hebben als je er in een vroegtijdig stadium bij bent. Ook belangrijk is dat werknemers met klachten die nog niet verzuimen wél het nut voelen om bewuster te werken en te leven. Leefstijl- en vitaliteitsprogramma's bereiken vaak niet de risicogroepen. Dat lukt ons wel door de vertrouwensband."

Toekomstvisie

Een belangrijke ontwikkeling, is de verdere verschuiving van de verantwoordelijkheid voor de gezondheid van de werknemer naar de werkgever én naar de werknemer. Over hoe deze ontwikkeling er uit zal zien, zijn de meningen verdeeld. Meer informatie hierover staat in de volledige rapportage (downloadable op www.hrstrategie.nl/vitaliteit).

Noot voor de redactie:

- Het volledige onderzoeksrapport is kosteloos downloadbaar: www.hrstrategie.nl/vitaliteit Voor meer info neem contact op:
- Peter Paul van Kempen, Van Kempen Onderzoek en Advies, www.vankempenadvies.nl, tel.: 020-3309799
- Sandy van Beuzekom, H&C Health Promotion, www.hchealthpromotion.nl, tel. 020-4123006
- Robert van Doorn, Cenzo, Centraal Netwerk Psychologische Zorg, www.cenzo.nl, tel. 020-4202999